

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., zmienił wydaną w dniu 29 stycznia 2014 r. decyzję, w której określono należności, które będą podlegać umorzeniu na podstawie ustawy abolicyjnej w ten sposób, że w pkt. 1 sentencji decyzji zmienia się kwotę należności, które będą podlegać umorzeniu z :

„według stanu na dzień 23.05.2013 r umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), (...), od 02/2006 do 05/2006, od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 58.864,34 zł

w tym z tytułu:

- składek – 25.888,99 zł,
- odsetek – 31293,25 zł,
- dodatkowej opłaty - 1611,70 zł
- kosztów upomnień – 70, 40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), od 02/2006 do 03/2006, (...), od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 16.472,34 zł, w tym z tytułu:

- składek - 7625,20 zł,
- odsetek – 8485,73 zł,
- dodatkowej opłaty – 299,81 zł
- kosztów upomnień – 61,60 zł

c) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 10/2000 do 12/2003, (...), od 07/2006 do 08/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, (...), od 05/2008 do 06/2008, od 08/2008 do 09/2008 , od 12/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 3487 zł, w tym z tytułu:

- składek - 1487,22 zł,
- odsetek – 1929,38 zł,
- kosztów upomnień – 70,40 zł”

Na:

„według stanu na dzień 23.05.2013 r umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na:

b) ubezpieczenia społeczne za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), (...), od 02/2006 do 05/2006, od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 58.538,08 zł

w tym z tytułu:

- składek – 25.772,74 zł,
- odsetek – 31.085,17 zł,
- dodatkowej opłaty - 1609,77 zł
- kosztów upomnień – 70, 40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), od 02/2006 do 03/2006, (...), od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 05/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 16.047,53 zł, w tym z tytułu:

- składek - 7398,03 zł,
- odsetek – 8288,29 zł,
- dodatkowej opłaty – 299,61 zł
- kosztów upomnień – 61,60 zł

c) Fundusz Pracy – za okres od 10/2000 do 12/2003 r , (...), od 07/2006 do 08/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, (...), od 05/2008 do 06/2008, od 08/2008 do 09/2008, od 12/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 3519,45 zł, w tym z tytułu:

- składek – 1.494,90 zł,
- odsetek – 1.954,15 zł,
- kosztów upomnień – 70,40 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na skutek wniosku o ponowne rozliczenie konta i wskazanie należności podlegających i niepodlegających umorzeniu, dokonano takiego rozliczenia, podnosząc, że w poprzedniej decyzji błędnie wskazano w pkt. c sentencji, iż okresy należności dotyczą składek na fundusz ubezpieczenia zdrowotnego a faktycznie dotyczą składek na Fundusz Pracy.

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym dnia 1 marca 2017 r. Z. B. zaskarżył powyższą decyzję w zakresie pominięcia rozstrzygnięcia, co do pozostałych kwot obciążających go zaległości, wniósł o zmianę decyzji i umorzenie całości zobowiązań zgodnie z ustawą abolicyjną.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Na rozprawie w dniu 6 czerwca 2017 r wnioskodawca reprezentowany przez pełnomocnika oświadczył, że wnosi o ustalenie jakie należności nie podlegają umorzeniu i dlaczego, nie kwestionował treści wydanej decyzji, a według skarżącego brakuje punktu dotyczącego należności nie podlegających umorzeniu. Podniósł, że nie ma materiałów do zmiany decyzji, a Sąd I instancji ma możliwość uchylenia zaskarżonej decyzji.

Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania, ewentualnie o umorzenie postępowania.

/e – prot. – od 00:01:09/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. podlegał ubezpieczeniom społecznym w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 31.12.1998 do 30.09.2012 r.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 23 maja 2013 r Z. B. złożył wniosek o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia społeczne – całości zadłużenia za okres objęty ustawą.

/wniosek – k. nienum. akt ZUS/

Decyzją z dnia 29 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9.11.2012 r o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, po rozpoznaniu wniosku z dnia 23.05.2013 r, określił, że według stanu na dzień 23.05.2013 r umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na:

I.

a) ubezpieczenia społeczne za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), (...), od 02/2006 do 05/2006, od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 58.864,34 zł

w tym z tytułu:

- składek – 25.888,99 zł,

- odsetek – 31293,25 zł,

- dodatkowej opłaty - 1611,70 zł

- kosztów upomnień – 70, 40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), od 02/2006 do 03/2006, (...), od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 16.472,34 zł, w tym z tytułu:

- składek - 7625,20 zł,

- odsetek – 8485,73 zł,

- dodatkowej opłaty – 299,81 zł

- kosztów upomnień – 61,60 zł

c) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 10/2000 do 12/2003, (...), od 07/2006 do 08/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, (...), od 05/2008 do 06/2008, od 08/2008 do 09/2008 , od 12/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 3487 zł, w tym z tytułu:

- składek - 1487,22 zł,

- odsetek – 1929,38 zł,

- kosztów upomnień – 70,40 zł.

II.

Warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu . Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999 r nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty.

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

Wnioskodawca nie zaskarżył tej decyzji.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 3 września 2014 r Z. B. wniósł o rozliczenie konta.

/pismo – k. nienum. akt ZUS/

Organ rentowy w piśmie z dnia 25 września 2014 r przedstawił, że przed wydaniem decyzji o umorzeniu do uregulowania pozostają kwoty przedstawione w tabelach.

/pismo – k. nienum. akt ZUS/

Organ rentowy w piśmie z dnia 30 października 2014 r przedstawił w formie tabeli należności podlegające i niepodlegające umorzeniu. Pismo ubezpieczony odebrał w dniu 3 listopada 2014 r.

/pismo, potwierdzenie odbioru – k. nienum. akt ZUS

W dniu 13 stycznia 2015 r wnioskodawca wniósł o ponowne podjęcie postępowania w przedmiocie wniosku o umorzenie należności, podnosząc rozbieżności w kwotach podlegających rozliczeniu .

/pismo – k. nienum. akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., zmienił wydaną w dniu 29 stycznia 2014 r decyzję, w której określono należności , które będą podlegać umorzeniu na podstawie ustawy abolicyjnej w ten sposób, że w pkt. 1 sentencji decyzji zmienia się kwotę należności, które będą podlegać umorzeniu z :

„według stanu na dzień 23.05.2013 r umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), (...), od 02/2006 do 05/2006, od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 58.864,34 zł

w tym z tytułu:

- składek – 25.888,99 zł,

- odsetek – 31293,25 zł,

- dodatkowej opłaty - 1611,70 zł

- kosztów upomnień – 70, 40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), od 02/2006 do 03/2006, (...), od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 16.472,34 zł, w tym z tytułu:

- składek - 7625,20 zł,
- odsetek – 8485,73 zł,
- dodatkowej opłaty – 299,81 zł
- kosztów upomnień – 61,60 zł

c) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 10/2000 do 12/2003, (...), od 07/2006 do 08/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, (...), od 05/2008 do 06/2008, od 08/2008 do 09/2008 , od 12/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 3487 zł, w tym z tytułu:

- składek - 1487,22 zł,
- odsetek – 1929,38 zł,
- kosztów upomnień – 70,40 zł”

Na:

„według stanu na dzień 23.05.2013 r umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), (...), (...), od 02/2006 do 05/2006, od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 03/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 58.538,08 zł

w tym z tytułu:

- składek – 25.772,74 zł,
- odsetek – 31.085,17 zł,
- dodatkowej opłaty - 1609,77 zł
- kosztów upomnień – 70, 40 zł

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od 09/2000 do 12/2003, (...), od 02/2006 do 03/2006, (...), od 07/2006 do 12/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, od 05/2008 do 09/2008 oraz od 11/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 16.047,53 zł, w tym z tytułu:

- składek - 7398,03 zł,
- odsetek – 8288,29 zł,
- dodatkowej opłaty – 299,61 zł
- kosztów upomnień – 61,60 zł

c) Fundusz Pracy – za okres od 10/2000 do 12/2003 r , (...), od 07/2006 do 08/2006, (...), od 12/2007 do 01/2008, (...), od 05/2008 do 06/2008, od 08/2008 do 09/2008, od 12/2008 do 02/2009 w łącznej kwocie 3519,45 zł, w tym z tytułu:

- składek – 1.494,90 zł,
- odsetek – 1.954,15 zł,
- kosztów upomnień – 70,40 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na skutek wniosku o ponowne rozliczenie konta i wskazanie należności podlegających i niepodlegających umorzeniu, dokonano takiego rozliczenia, podnosząc, że błędnie wskazano w pkt. c sentencji, iż okresy należności dotyczą składek na fundusz ubezpieczenia zdrowotnego a faktycznie dotyczą składek na Fundusz pracy.

/decyzja – k. nienum. akt ZUS/

W piśmie z dnia 9 lutego 2017 r organ rentowy poinformował wnioskodawcę, m.in. że informację o kwocie należności niepodlegających umorzeniu ustalonych na żądany dzień otrzyma w Inspektoracie ZUS w Z. po złożeniu wniosku.

/pismo – k. nienum. akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną – przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych:

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także

kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 art. 1 ustawy abolicyjnej).

Ubezpieczony wystąpił z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z podleganiem ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie analizowanej ustawy abolicyjnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał zaś decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu podlegały, od której to decyzji wnioskodawca nie odwołał się.

Wnioskodawca składał wnioski o ponowne rozliczenie konta, czego konsekwencją były pisma informujące ZUS oraz zaskarżona decyzja, na mocy której zmieniono wyłącznie jeden punkt dotyczący wysokości należności, które będą podlegały umorzeniu.

Ostatecznie wnioskodawca nie kwestionował treści tej decyzji, nie wnosił o jej zmianę, wskazując, że nie ma do tego materiałów, a skoro tak, wydanie wyroku w tym zakresie stało się zbędne i na podstawie art. 355 kpc, Sąd umorzył postępowanie w sprawie.

Jednocześnie ubezpieczony wskazał, że wnosi o ustalenie jakie należności nie podlegają umorzeniu i dlaczego, bo takiego punktu brakuje w treści decyzji.

Żądanie to nie było objęte zaskarżoną decyzją.

Sąd przekazał zatem ten wniosek do rozpoznania organowi rentowemu na podstawie art. 477 ze z. 10 § 2 kpc. Bowiem odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe. Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji a spornych między stronami; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem ubezpieczony może jedynie żądać korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swą rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego decyzją, nie może natomiast żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Dlatego też odwołanie wniesione od decyzji organu rentowego nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać, lecz zobowiązany jest - zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. - przekazać go do rozpoznania organowi rentowemu. Tym samym kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji organu rentowego,

gdyż - stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.- w postępowaniu wywołanym wniesieniem odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu.

Brak jest podstawy prawnej do uchylecia zaskarżonej decyzji z uwagi na treść art. 477 ze zn. 14 § 1 i 2 kpc.

Wobec powyższego Sąd orzekł, jak w sentencji – w pkt. 1 i 2.

z. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy